

[Landbrugsministeren.]

on, vi gennem de seneste år har set foretaget på dette område; det er jo netop den administration og det erfaringsgrundlag, som ligger til grund, også for den lovgivning, vi her er stillet over for.

Hr. Chr. Thomsen og andre har været inde på spørgsmålet om ophævelsen af landbrugspligten i forbindelse med fraskillelse af andre arealer: skov, eng osv., og han var noget betænkelig ved udformningen af bestemmelserne. Jeg vil for mit vedkommende sige, at jeg finder, det er naturligt og ønskværdigt, at der kan finde en indgående drøftelse sted af de ikke absolut klare problemer under udvalgsbehandlingen.

Jeg ville umiddelbart personlig have megen sympati for nogle af de formuleringer; som hr. Niels Ravn gav vedrørende problemet og problemstillingen. Jeg vil altså tilsige positiv medvirken til, at der kan finde en konstruktiv behandling sted af disse ting i udvalget.

Jeg vil understrege, hvad flere ordførere har gjort — det kan også være et svar til fru Hanne. Reintoft — at disse sammenlægningsgrænser naturligvis er tænkt som rammer, og at det bestemt ikke, som jeg har givet udtryk for det i fremsættelsestalen, er hverken min tro eller mit ønske, at man her skal give et direktiv om, hvad det er for størrelser, vi skal have i fremtiden. Jeg tror bestemt på og ønsker, at vi skal have landbrugsbedrifter af meget forskellig størrelsesorden og formentlig af en øget specialisering; derfor er dette at stille spørgsmål om, præcis hvor mange der kan bestride driften af ejendomme på 100 ha, jo et ganske irrelevant spørgsmål over for den problemstilling og den målsætning, der er lagt frem.

Hr. Chr. Thomsen var i diskussionen om udlånslovforslaget betænkelig ved fjernelsen af de 18 mill. kr., som nogenlunde er det, vi skønner der hidtil har været reserveret til udlån til bygninger i forbindelse med sammenlægninger efter den gamle udlånslov, idet udlån til bygninger alene blev ydet i de tilfælde, hvor der samtidig havde fundet en sammenlægning sted og i reglen også var udlånt et beløb til denne sammenlægning. Jeg vil heroverfor gerne sige, at når jeg er blevet stillet over for disse problemer her, har jeg fundet, at den kritik, vi mødte ude omkring af denne del af lovgivningen, var

meget berettiget, for hvad var det, man kritiserede? Man kritiserede, at bygningsstøtten var knyttet dels til de bygninger, der alene blev placeret inden for landbrugsbedrifter op til den arealstørrelse, der var fastsat, dels at bygningsstøtten var betinget af, at der havde fundet en forudgående sammenlægning sted, uagtet man i næsten alle landbrugskredse sagde, at der i masser af tilfælde var et lige så stort eller et større behov for støtte til bygningsinvesteringer, hvor der var tale om en arealstørrelse over de 35 ha, eller hvor det ikke drejede sig om en sammenlægning. Jeg synes, at det problem for os alle må være et langt, langt større problem, fordi vi her efterhånden var kommet ind i en forskelsbehandling, der ikke var forsvarlig. Det problem løser jo dette lovkompleks — jeg understreger, at også flere ordførere har sagt det — for disse ting må naturligvis ses i sammenhæng, og jeg anser det for rigtigt. Men jeg vil gerne bekræfte, hvad jeg blev spurgt om, at når man så i øvrigt reserverer midler, 27 mill. kr., tror jeg det er i første omgang i forbindelse med sammenlægninger inden for de 35 ha med dispensationsmulighed op til de 50 ha, så sker der den frigørelse her, at midlerne for så vidt bevilges i forbindelse med sammenlægningen, men der er frihed til at vælge, hvordan man vil anvende dem; hvis den pågældende har mere brug for at anvende dem til sine bygninger, må han selv om det. Men derudover tror jeg altså, det andet, vi gør, er rigtigt; det er jeg helt overbevist om.

Der blev stillet spørgsmål om jordbrugskommissionerne og om administrationsforanklingen. Jeg skal svare meget kort, at som jeg har givet udtryk for det i bemærkningerne og i fremsættelsen i omtalen af den lokale jordbrugsadministration, er mit sigte at komme i gang med dette, så snart vi har fået færdigbehandlet disse lovforslag, og at for de nye jordbrugskommissioners vedkommende har tanken været netop den, at de normalt skulle følge amterne, men at der i de meget store amter kunne være et par stykker. Jeg lagde mærke til, at hr. Erik Hansen (Ålborg amt) spurgte, om man ikke kunne gå videre, og det kan vi tale om, men tanken har som sagt været — og det er baseret på landbokommissionens vurdering — at man stort set måtte følge amterne og kun i